

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Oslo, 27.01.2023

Hørings svar til forslag til nasjonalt program for offisiell statistikk for perioden 2024-2027

Dette innspillet er gitt av Grønn Byggallianse, Grønn Anleggssektor (SINTEF), Entreprenørforeningen Bygg og Anlegg og Norsk Eiendom. Entreprenørforeningen Bygg og Anlegg (EBA) er en bransjeforening for entreprenører og har 644 medlemsbedrifter med til sammen 27.000 ansatte. Norsk Eiendom og Grønn Byggallianse representerer sammen både offentlige og private byggeiere. Grønn Byggallianse representerer i tillegg resten av verdikjeden inkludert rådgivere, arkitekter, entreprenører og byggevareprodusenter, til sammen mer enn 400 medlemmer. Grønn Byggallianse har som formål å være den viktigste norske katalysatoren for en bærekraftig bygg- og eiendomssektor – for og med næringen. Norsk Eiendom er en bransjeforening for over 300 eiendomsselskaper. Nettverket Grønn Anleggssektor organiseres av SINTEF, og finansieres av de rundt 60 medlemmene.

Det er svært positivt at det foreslås ny statistikk på området Natur, klima og miljø, at arbeidet med bærekraftsindikatorer og analyser styrkes, og at SSB tar sikte på å etablere et miljø for data, statistikk og indikatorer for bærekraft.

Grønn Byggallianse, EBA, Norsk Eiendom og Grønn Anleggssektor anbefaler følgende tilskudd til forslaget til nasjonalt statistikkprogram, som vi mener vil styrke de nasjonale ambisjonene på dette feltet. Vi anbefaler at SSB :

- Etablere offisiell statistikk over klimagassutslipp fra materialbruk i nye bygninger i samarbeid med DiBK, basert på nye krav i Byggteknisk forskrift.
- Utvikle dagens byggavfallstatistikk med oversikt over andel av avfall som er egnet for ombruk i samarbeid med DiBK, basert på nye krav i Byggteknisk forskrift.
- Inkludere avfall fra anleggsvirksomhet i dagens byggavfallstatistikk.
- Videreføre den nasjonale energistatistikken for boliger, med et detaljeringsnivå som gjør det mulig å fastsette en nasjonal tolkning av taksonomiens krav på dette punktet for boliger, samt at SSB deltar i arbeid med energistatistikk for yrkesbygg, i samarbeid med NVE, Grønn Byggallianse, Norsk Eiendom og Finans Norge
- Utvide dagens statistikk over eksisterende bygningsmasse med areal.
- Utvide dagens statistikk over avgang av bygninger med årsak til riving og areal.

Natur og miljø

Klima og utslipp til luft

Bygg- og eiendomssektoren har lave direkte klimagassutslipp. Våre indirekte utslipp er likevel store, fordi vi er en viktig premissgiver for andre sektorer med høye utslipp. Inkluderer man utslipp knyttet til produksjon og transport av materialer til bruk i bygg og til anleggsarbeid, ser vi at bygg-, anleggs- og eiendomssektoren står for 16 % av Norges totale klimagassutslipp. Så mye som halvparten av klimafotavtrykket fra livsløpet til en bygning kan komme fra byggematerialene.

Blant annet for å få bedre oversikt over byggenæringens klimafotavtrykk, ble det i 2022 innført nye krav i byggteknisk forskrift (TEK) om klimagassregnskap fra materialer ved oppføring og hovedombygging av boligblokk og

yrkesbygninger. Kravet trer i kraft fra 1. juli 2023. Dette vil gi et stort tilfang av data, som vil være verdifullt for å vurdere utviklingen i byggenæringens klimafotavtrykk, og som grunnlag for å på sikt stille krav til klimafotavtrykk fra bygningsmassen.

Per i dag er det ikke etablert systemer for å samle inn eller bruke datagrunnlaget som utarbeides videre. Vi anbefaler at SSB i samarbeid med Direktoratet for Byggkvalitet (DiBK) samler inn beregningene, og benytter det som grunnlag for å etablere en nasjonal statistikk over klimafotavtrykk fra oppføring og hovedombygging av bygninger. Statistikken bør vise klimafotavtrykk fordelt på ulike bygningskategorier og livsløpsfaser, og inkludere informasjon om areal.

Miljøregnskap

Det er svært positivt at SSB skal utvikle statistikk for økosystemregnskap.

Avfall fra byggeaktivitet

I EUs taksonomi stilles det krav til at nybyggprosjekter må tilrettelegge for at minst 70 % av bygnings- og riveavfallet kan gå til ombruk eller materialgjenvinning. Dagens statistikk over behandling av avfall fra byggeaktivitet viser hvor stor andel av byggeavfallet som går til materialgjenvinning, men inneholder ikke informasjon om avfall som går til ombruk, eller hvilken andel av avfallet som er *ombrukbart*.

Fra 1. juli 2023 er det krav om kartlegging av materialer som er egnet for ombruk for tiltak som er søknadspåtliggende iht. forskriftens § 9-6. Tilsvarende som for krav til klimagassberegninger, er det ikke etablert systemer for å samle inn eller systematisere rapportene fra ombrukskartlegging. Disse rapportene ville kunne danne grunnlag for nasjonal statistikk over hvor stor andel av riveavfall som kan gå til ombruk.

Dette vil være i tråd med SSBs forslag i om å utvikle mer statistikk om sirkulær økonomi, i lys av EUs reviderte rammeverk for måling på dette feltet.

Dagens statistikk for avfall fra byggeaktivitet er mangelfull med hensyn til rapportering av avfall knyttet til anleggsvirksomhet. Avfall fra anleggsprosjekter blir sortert og levert til godkjente mottak, men ikke registrert som egen aktivitet i statistikken. For å gjøre effektive tiltak for å redusere avfallsmengden fra anleggsnæringen er det viktig å få etablert egen statistikk som gjør det mulig å kartlegge avfallstyper og hvor disse ender. Et slikt datagrunnlag er essensielt for å identifisere tiltak som bidrar til å skape sirkulære forretningsmodeller og avfallsreduksjon. Det er ønskelig å utvide avfallsstatistikken med aktiviteten anleggsvirksomhet, og å inkludere forurensede- og ikke forurensede jord og steinmasser, samt sprengstein som materialkategorier.

Energi

Energibruk i bygninger

Den nasjonale statistikken over energibruk i husholdningene ga frem til 2012 detaljert informasjon om hvordan husholdningenes energibruk fordelte seg på hustype, type oppvarmingsløsning, byggeår, areal m.v. Statistikken over energiforbruk i husholdninger og fritidshus er videreført, men denne gir kun oversikt over energiforbruk totalt, fordelt på energibærere.

For å være i tråd med EUs taksonomi, er det et krav at eksisterende bygg må tilfredsstillere energimerke A, eller være blant de 15 % mest energieffektive i landet. Etersom Norge ikke har en offentlig energistatistikk, er det utfordrende å definere nivået for de 15 % mest energieffektive bygningene. Taksonomien stiller i tillegg krav til at oversikten over de 15 % mest energieffektive bygningene er differensiert på yrkesbygg og boligbygg. SSB bør videreføre den nasjonale energistatistikken for boliger, med et detaljeringsnivå som gjør det mulig å fastsette en nasjonal tolkning av taksonomiens krav på dette punktet for boliger. For næringsbygg finnes det per i dag ikke noen tilsvarende statistikk, og det er behov for at det på sikt etableres en nasjonal statistikk for energibruk i yrkesbygg, tilsvarende som for boliger.

Grønn Byggallianse har tatt initiativ til et samarbeid med NVE, Norsk Eiendom og Finans Norge om å etablere en statistikk for yrkesbygg, med utgangspunkt i Energimerkeordningen. Vi anbefaler at SSB også deltar i dette arbeidet. Kombinert med statistikk over energimerke for ulike bygningstyper, ville nasjonal statistikk som ga informasjon over bygget areal per bygningstype gi et betydelig forbedret grunnlag for å vurdere samsvar med taksonomien, samt utvikling i energibruk i yrkesbygninger.

Bygg og anlegg

Eksisterende bygningsmasse

Oversikt over samlet bygningsmasse gir informasjon om antall bygninger, fordelt på bygningstyper og etter fylker og kommuner. Det ville vært svært fordelaktig dersom denne statistikken også ga informasjon om bygget areal, ettersom klimagassutslipp i byggenæringen som regel knyttes til material- og energibruk per kvadratmeter bygget. Informasjon om areal finnes ikke i matrikkelen, men bruksareal (BRA) fra godkjente byggesaker registreres i de kommunale eiendomsregistrene.

Enova publiserte tidligere en byggstatistikk med fordeling av bygningsmassen per areal, som er mye brukt. [Siste utgave av denne statistikken utkom i 2017.](#)

Byggeareal - Avgang av bygninger

Å redusere antall bygg som rives er et av de mest effektive grepene for å redusere byggenæringens klimafotavtrykk. Dagens byggearealstatistikk over avgang av bygninger (både boliger og næringsbygg) viser antall bygninger som rives. Per i dag er det ikke mulig å vurdere hvor stor andel av bygg som rives som kunne vært rehabilitert eller oppgradert, [uten å gå inn i hver enkelt rivesak](#). For å gi en presis vurdering av hvorvidt bransjen forbedrer seg i retning av å rehabilitere/oppgradere bygg fremfor å rive og bygge nytt, trenger vi derfor en bedre oversikt over årsakene til riving, samt areal som rives. Vi anbefaler derfor at SSB tar initiativ til å utvide dagens statistikk over avgang av boliger og andre bygg med fordeling over areal revet, og årsak til riving, Det sistnevnte krever at det etableres et krav til skjematisk informasjon som kan systematiseres for eksempel ved rivesøknad, noe som ikke finnes i dag.

Med vennlig hilsen

Katharina Bramslev
Daglig leder
Grønn Byggallianse

Siri Hunnes Blakstad
Konserndirektør
SINTEF

Heikki Holmås
Adm. Dir.
Entreprenørforeningen Bygg og Anlegg

Tone Tellevik Dahl
Administrerende Direktør
Norsk Eiendom